

Research Paper**Content Analysis of the Topics of Ageing-related Theses at the University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences in Iran**Robab Sahaf¹, Hamid Reza Khankeh², Yadollah Abolfathi Momtaz^{1,3}, *Arya Hamedanchi¹

1. Iranian Research Center on Aging, Department of Aging, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
2. Research Center in Emergency and Disaster Health, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.
3. Malaysian Research Institute on Ageing (MyAgeing), Universiti Putra Malaysia, Serdang, Selangor, Malaysia.

Citation: Sahaf R, Khankeh HR, Abolfathi Momtaz Y, Hamedanchi A. [Content Analysis of the Topics of Ageing-related Theses at the University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences in Iran (Persian)]. Iranian Journal of Ageing. 2018; 13(3):300-311. <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.3.300>

doi: <https://doi.org/10.32598/SIJA.13.3.300>

Funding: See Page 310

Received: 19 May 2018

Accepted: 22 Aug 2018

Keywords:

Gerontology, Geriatric medicine, Dissertation, Research, Iran

ABSTRACT

Objectives “Ageing” has created challenges for societies, particularly in developing countries. In this regard, the “Research Agenda on Ageing for the 21st century” (RAA-21) has been prepared and published through a joint project of the “United Nations Program on Ageing” and the “International Association of Gerontology and Geriatrics.” The University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences is the first university in Iran that has admitted students in Gerontology, and currently has the largest number of students studying the subject of “Ageing.” The current study aims to compare the topics of dissertations on ageing in the University with the priorities of RAA-21, because no similar study has been conducted at the University so far.

Methods & Materials total of 248 dissertations and proposals on “Ageing” were included in this study. The titles were categorized into three levels (priority, research area, and specific topic) with a deductive content analysis approach using RAA-21 guidelines. The results were qualitatively described and compared with RAA-21 priorities.

Results The fourth and fifth priorities of RAA-21 (“healthy ageing” as well as “biology and diseases”) were identified as the most common priorities in the dissertations of both the University and the Gerontology Department (39.9% and 21%, respectively). The second priority of RAA-21 (“material security”) had the least number of dissertations (3.3%). With respect to “research areas,” the highest number of dissertations was conducted in the “physical and mental function”(21.8%) and then “biomedical” and “healthy ageing” (19% each) subcategories. “Macro-societal changes and development” and “poverty” subcategories had the least number of dissertations (0.0% and 0.4%, respectively).

Conclusion distribution of dissertation topics conducted on “Ageing” at the University does not match with the priorities of RAA-21. As a descriptive study cannot present a certain causal relationship, an investigation into the reason for the differences is suggested for further studies. Moreover, it is also useful to prepare the national priorities for research on “Ageing,” using need assessment and RAA-21 as guidelines.

*** Corresponding Author:**

Arya Hamedanchi, PhD Candidate

Address: Iranian Research Center on Aging, Department of Aging, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Tel: +98 (21) 22410399

E-mail: doctorarya@yahoo.com

Extended Abstract

1. Objectives

The increasing trend in longevity and number of elderly people over the past decades have created different needs for various countries [8]. In this regard, attention to the gerontology science has also increased around the world, and research has been recognized as one of one of the main foundations of ageing-related policies [10]. Of the important questions raised is that, considering the needs of societies, what are the research priorities in the field of ageing? and in each of the areas, what issues need to be paid more attention to? To answer these questions, United Nations Programme on Ageing (UNPoA), and International Association of Gerontology and Geriatrics (IAGG) developed Research Agenda on Ageing for the 21st Century (RAA-21) [11].

Iran also has already affected by the aging phenomenon. Structural changes in the age groups of the Iranian population are underway requiring special research and policy [12]. Therefore, it is necessary to pay proper attention to research in the field of gerontology. University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences (USWRS) is the leading university in this field, and accept students at various degrees, such as MSc., MPH and PhD. However, there has not been a study on evaluating the topics of ageing-related theses at this university so far. In this regard, this paper aims to evaluate the topics of aging-related theses at USWRS based on RAA-21 criteria.

2. Methods and Materials

First, we referred to the Persian portal of the central library of the University and the theses related to Ageing were extracted. Then we referred to the education department and a list of proposals from 2014 onwards were gathered. Those proposals not included in the list of extracted theses were added to the study. Finally, the topics of 248 theses and proposals were examined. Content analysis using deductive approach was used to study and categorize the topics. The classification presented in RAA-21 was used as an initial basis, and then the results evaluated. In RAA-21, there are 109 specific topics for aging-related research, in total. Each of them has been included in one of 12 critical research areas, where these areas have been categorized into five major priorities [11]. The topics of study theses were evaluated with respect to these three factors.

3. Result

Of 248 theses reviewed, 169 had been defended and delivered, and 79 had been submitted for defense and were under evaluation. The first thesis related to the ageing found in the library was for 1998, and the last proposal approved at the time of this study was for July 2017. The largest number of completed theses was for 2015-2016, and the highest number of ongoing proposals was for 2016 (n=44). The highest number of submitted theses and proposals belonged to graduate students (62.5%), and then MPH (19%) and PhD students (18.5%). The most of study theses and proposals (37.1%) were for the Department of Gerontology. The second and third rank were for the Department of Nursing (22.8%) and Department of Rehabilitation Management (7.3%).

In terms of major priorities, the most common and attractive research topics in all theses and proposals were “basic biological mechanisms and age associated diseases” (39.9%) and “determinants of healthy ageing” (21%). The lowest attractive topic was “current practices and options for maintaining material security in old age” (3.3%). In terms of critical research areas, the most common research areas in the entire university was related to the “physical and mental functioning” (21.8%), followed by “healthy ageing,” and “biomedical” (19%). In terms of covered specific topics, the most common topic was about “mental health” (11.6%), followed by “research methodologies” (6.2%), and “prevention and effective intervention” (5.8%). In total, of 109 specific topics presented by RAA-21, 57 topics in study theses were examined.

4. Conclusion

Based on the available studies in literature, the current study is the first study that examines the topics of theses related to ageing in Iran. The results of the study indicate that the number of theses related to ageing has grown considerably in recent years. Three top research priorities in RAA-21 were related to social, economic, and developmental issues, while it was found out that these priorities had not attracted the authors of theses and proposals in our study. Instead, priority 4 (determinants of healthy ageing) and 5 (basic biological mechanisms and age associated diseases) were the most attractive topics in all departments, including Department of Gerontology. Thus, there is a difference between research priorities mentioned in RAA-21 and those of USWRS. This study had a descriptive aspect and does not explain the reason for this difference. It is suggested that this difference be investigated in future studies, and by taking

into account the existing international guidelines and local needs assessments, the priorities of ageing-related research at national level be addressed.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

In this study, in order to maintain the principles of research ethics, the name of the students and theses were confidential.

Funding

This article is based on research project No. 1565 at the Iranian Research Center on Aging, University of Social Welfare and Rehabilitation Sciences, Tehran, Iran.

Conflict of interest

The authors declared no conflict of interests.

Acknowledgements

The authors of the article appreciate the collaboration of Dr. Fadaei Vatan and other professors and colleagues of the Department of Gerontology, Mrs. Omidvar and Khorshidi, Shahshahani and her colleagues, including Mrs. Sabour and Chardoogli, as well as Dr. Delbari and Mrs. Roostaee.

تحلیل محتوای عناوین پایان‌نامه‌های مرتبط به سالمندی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی

رباب صحاف^۱، حمیدرضا خانکه^۲، یدالله ابوالفتحی ممتاز^{۳*}، آریا همدان‌چی^۴

- ۱- مرکز تحقیقات سالمندی، گروه سالمندی، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.
 ۲- مرکز تحقیقات مدیریت سلامت در حوادث و بلایا، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، تهران، ایران.
 ۳- مؤسسه تحقیقات سالمندی مالزی، دانشگاه پوترا، مالزی، سردانگ، سلاتنگور، مالزی.

حکیده

تاریخ دریافت: ۲۹ اردیبهشت ۱۳۹۷
 تاریخ پذیرش: ۳۱ مرداد ۱۳۹۷

اهداف: سالمند شدن جوامع، چالش‌های جدیدی را خصوصاً در کشورهای در حال توسعه به وجود آورده است. به همین منظور برنامه سالمندی سازمان ملل متحد و انجمن بین‌المللی سالمندشناسی و طب سالمندی، دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ را به منظور اولویت‌بندی تحقیقات تهیه و منتشر کرده است. از طرف دیگر دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی اولین دانشگاه ایران است که در مقاطع مختلف در رشته سالمندشناسی دانشجو پذیرش کرده است و از این نظر بیشترین تعداد دانشجو را دارد. این در حالی است که تاکنون مطالعه‌ای در خصوص موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در این دانشگاه انجام نشده است. هدف این مطالعه مقایسه عناوین پایان‌نامه‌های این دانشگاه با الویت‌های دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ است.

مواد و روش‌ها: در این مطالعه ۲۴۸ پایان‌نامه و پروپوزال مرتبط با سالمندی بررسی شدند. عناوین این پایان‌نامه‌ها با دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ مقایسه شد. این پایان‌نامه‌ها در سه سطح اولویت‌ها، حوزه‌های تحقیقاتی مهم و عناوین اختصاصی بررسی و با روش تجزیه و تحلیل محتوای قیاسی طبقه‌بندی شدند. نتایج به روش کمی تجزیه و تحلیل توصیفی شد.

یافته‌ها: دو اولیوی که بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها را هم در کل دانشگاه و هم در گروه سالمندشناسی به خود اختصاص داده بودند، شامل اولویت چهارم و پنجم دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ یعنی سالمندی سالم و بیولوژی و بیماری‌ها بود (به ترتیب ۳۹/۹ و ۲۱ درصد). کمترین تعداد عناوین نیز مربوط به اولویت دوم، یعنی امنیت مادی بود (۳/۳ درصد). در سطح حوزه‌های مهم پژوهشی بیشترین تعداد پایان‌نامه مربوط به عملکرد ذهنی و جسمی (۲۱/۸ درصد)، بیومدیkal و سالمندی سالم (هر کدام ۱۹ درصد) و کمترین میزان مربوط به حیطه‌های تحقیقاتی تغییرات در جوامع کلان و فقر بوده است (به ترتیب ۰ درصد و ۰/۴ درصد).

نتیجه‌گیری: موضوعات پایان‌نامه‌های بررسی شده از نظر فراوانی با اولویت‌بندی‌های ارائه شده در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ مطابقت ندارد. پیشنهاد می‌شود در مطالعات آتی دلیل این تفاوت مشخص شود و با انجام نیازسنجی، با استفاده از دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ اولویت‌های پژوهشی در زمینه سالمندی در سطح ملی تهیه شود.

کلیدواژه‌ها:

سالمندشناسی، طب سالمندی، ایران، پایان‌نامه، پژوهش

مقدمه

پیری در بین انسان‌ها پخش شد [۲]. در کشور ایران پرداختن به روند سالمندی در کتب علمی قدیم نیز مثل آثار بوعلی سینا کاملاً مشهود است [۳]. ابن سینا در قرون وسطی و در دست‌نوشته‌های خود در سال ۱۰۲۵ میلادی، به چگونگی خدمات مراقبتی از سالمندان و نیز رژیم غذایی آنان پرداخته است [۴].

بعد از قرن چهاردهم میلادی طول عمر بشر رو به افزایش رفت. این افزایش بعد از انقلاب صنعتی سرعت بیشتری به خود گرفت. مایکل یوجین شورول^۳ که ۱۰۲ سال عمر کرد، از دانشمدانی بود که اعتقاد داشت سالخوردگی باید به عنوان یک علم مستقل

از ابتدای تاریخ، سالمندی ذهن بشر را به خود معطوف داشته و همواره سعی کرده است این روند را توجیه کند. علم سالمندشناسی و نیز طب سالمندان ریشه‌های تاریخی و جغرافیایی عمیقی داشته است. گستره دامنه آن به مناطقی مثل یونان، مصر و خاورمیانه می‌رسد [۱]. بر اساس یکی از افسانه‌های یونان باستان، پروتئوس^۱ آتش را از خدایان دزدید و آن‌ها نیز برای تنبیه بشر پاندورا^۲ را همراه یک جعبه فرستادند و وقتی کنجکاو منجر به باز شدن این جعبه شد، بیماری، عفونت و

1. Prometheus
2. Pandora

* نویسنده مسئول:

آریا همدان‌چی

نشانی: تهران، دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی، مرکز تحقیقات سالمندی.

تلفن: ۰۳۹۹-۲۲۴۱۰۳۹۹ (۲۱) ۴۸+

پست الکترونیکی: doctorarya@yahoo.com

ساختاری در گروه‌های سنی جمعیت ایران در حال شکل‌گیری است که توجه به تحقیقات و سیاست‌گذاری خاص خود را می‌طلبد [۱۲]. لذا لازم است که به تحقیقات در زمینه سالمندشناسی توجه کافی شود. دانشگاه علوم بهزیستی اولین دانشگاهی است که در ایران در حیطه سالمندشناسی فعالیت خود را آغاز کرده است و در مقاطع مختلف مثل کارشناسی ارشد، MPH و دکترا دانشجو می‌پذیرد. این در حالی است که تاکنون مطالعه‌ای در زمینه موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در این دانشگاه انجام نشده است. هدف از انجام این مطالعه مقایسه موضوعات پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های مرتبط با سالمندی در این دانشگاه با معیارها و توصیه‌های ارائه‌شده در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ است.

روش مطالعه

در این مطالعه که به منظور بررسی عناوین پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی انجام شد، پژوهشگران ابتدا به پورتال کتابخانه مرکزی دانشگاه مراجعه و با استفاده از کلیدواژه «سالمند»، پایان‌نامه‌هایی را استخراج کردند که با سالمندی مرتبط بودند. در مرحله بعد به واحد آموزش مراجعه و لیست پروپوزال‌های سال ۱۳۹۳ به بعد را نیز دریافت و آن دسته از پروپوزال‌هایی را که در لیست پایان‌نامه‌ها قرار نداشتند، به آن اضافه کردند. در نهایت عناوین ۲۴۸ پایان‌نامه و پروپوزال بررسی شد. به منظور بررسی و طبقه‌بندی عناوین از تحلیل محتوا با رویکرد قیاسی و به روش کمی استفاده شد. در روش تجزیه و تحلیل قیاسی (بر خلاف استقرایی)، ابتدا بر اساس تئوری‌ها، مدل‌ها، نقشه‌های فکری و یا مرور منابع، چارچوب طبقه‌بندی اولیه تهیه می‌شود تا کدگذاری بر اساس آن انجام شود. این نوع مطالعه زمانی به کار برده می‌شود که محقق بخواهد طبقه‌بندی‌ها را در محیط جدیدی آزمایش کند. بنابراین ساختار تا حدود زیادی از قبل مشخص است و کدگذاری نیز از طریق مقایسه انجام می‌شود [۱۳].

در این مطالعه از طبقه‌بندی ارائه‌شده در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ استفاده شده است. دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ یک پروژه مشترک بین برنامه سالمندی سازمان ملل متحد^۸ و انجمن بین‌المللی ژرنتولوژی و ژریاتریک^۷ است. این دستور کار به منظور حمایت از اجرای برنامه جهانی مادرید برای اقدام در زمینه سالمندی طراحی شده است که در دومین مجمع جهانی سالمندی (۲ تا ۸ آپریل ۲۰۰۲ در شهر مادرید در اسپانیا) تصویب شده است. این دستور کار پژوهش، اولویت‌ها را برای سیاست‌گذاری مرتبط با پژوهش و جمع‌آوری داده‌ها شناسایی کرده است و به صورت هم‌زمان محققان را تشویق می‌کند تا مطالعات خود را به سمت سیاست‌هایی سوق دهند که یافته‌های عملی و جنبه

بررسی شود. مچنیکوف^۴ اولین بار لغت ژرنتولوژی را در سال ۱۹۰۳ به کار گرفت [۵].

می‌توان گفت که رشد سریع سالمندشناسی از قرن بیستم آغاز شد و اولین توجه تحقیقات علمی سالمندشناسی در آن زمان به مقوله زیست‌شناسی بوده است. محققان ابتدا روند سالخوردگی را روی موجوداتی با طول عمر کوتاه بررسی کردند. سپس روند زیست‌شناسی سالمندی در انسان نیز به طور گسترده‌تری بررسی شد. کمی بعد توجه محققان به روان‌شناسی سالمندی نیز جلب شد. هال^۵ در آمریکا اولین کتاب مرتبط با این موضوع را در سال ۱۹۲۲ منتشر کرد. روان‌شناسی سالمندی از دهه سوم قرن بیستم به صورت سیستماتیک در آمریکا آغاز به کار کرد. هم‌زمان در اروپا نیز اقداماتی برای تشکیل محافل علمی مرتبط با سالمندشناسی در حال انجام بود و انجمن کلوب تحقیقاتی سالمندی در سال ۱۹۳۹ تأسیس شد [۶].

بعد از گذشت بیش از ۵۰ سال از شروع به کار سیستماتیک علم ژرنتولوژی و در دهه ۹۰ میلادی، این سؤال در حال شکل گرفتن بود که حیطه‌ها و مرزهای این علم کدام است. این ابهامی بود که در محافل دانشگاهی نیز وجود داشت [۷]. یکی از خصوصیات ژرنتولوژی که پاسخ به سؤال ذکرشده را مشکل‌تر می‌کرد، چندبعدی بودن این علم و طبیعت زیستی روانی اجتماعی^۶ آن است که بر خلاف بیشتر علوم بالینی، فقط به ابعاد بیولوژیک نمی‌پردازد [۸]. از سویی دیگر روند افزایش طول عمر بشر و همین‌طور تعداد سالمندان طی دهه‌های گذشته نیازهای مختلفی را برای بیشتر کشورها به وجود آورده بود [۸]. به همین دلیل برخی از کشورها توجه بیشتری را به این پدیده معطوف و حتی تغییراتی را در سیستم‌های اقتصادی و اجتماعی خود ایجاد کردند [۹]. در همین راستا توجه به علم ژرنتولوژی نیز در سطح بین‌المللی افزایش یافت و تحقیقات به عنوان یکی از پایه‌های اصلی سیاست‌گذاری‌های مرتبط با سالمندی شناخته شد [۱۰]. از سؤالات مهم مطرح‌شده آن بود که با توجه به نیازهای جوامع، اولویت‌های پژوهشی در زمینه‌های مرتبط با سالمندی کدام است و در هر کدام از حیطه‌های سالمندشناسی به چه موضوعاتی باید بیشتر توجه شود.

یکی از افرادی که سعی داشت به این سؤال پاسخ دهد پروفیسور گری اندرو، رئیس سابق انجمن بین‌المللی ژرنتولوژی و ژریاتریک و مدیر مرکز تحقیقات سالمندی استرالیا بود. به اهتمام او در سال ۱۹۹۷ بررسی اولویت‌های پژوهشی مرتبط با سالمندی در دستور کار این انجمن و نیز برنامه سالمندی سازمان ملل متحد قرار گرفت. بعد از چندین سال رایزنی و برگزاری نشست‌های مختلف دستور کار پژوهش‌های مرتبط با سالمندی توسط سازمان ملل متحد منتشر شد [۱۱].

کشور ایران نیز چندان از پدیده سالمندی دور نمانده است. تغییرات

7. Research Agenda on Ageing for the 21st century (RAA-21)

8. United Nations Programme on Ageing (UNPoA)

9. International Association of Gerontology and Geriatrics (IAGG)

4. Metchnikoff

5. Hall

6. Biopsychosocial

(اولویت تحقیقاتی) نیز مشخص می‌شد. داده‌ها وارد نسخه ۱۸ نرم‌افزار SPSS شدند و از نظر توصیفی بررسی شدند تا مشخص شود چه تعداد و درصدی از پایان‌نامه‌ها در هر کدام از عناوین، حیطه‌های تحقیقاتی و اولویت‌های ارائه‌شده در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ قرار گرفته‌اند؛ به عبارت دیگر، این مطالعه فراوانی موضوعات مطالعه‌شده را در این سه سطح بررسی می‌کند.

نتایج به صورت کمی جمع‌بندی و گزارش شد. برخی از پروپوزال‌ها و پایان‌نامه‌ها به بیش از یک موضوع پرداخته بودند. لذا موضوعی که پایان‌نامه بر آن تمرکز کرده بود، برای کدگذاری انتخاب شد. در این مطالعه منظور از پایان‌نامه، رساله دانشجویی است که تمام مراحل علمی و اداری آن طی و به کتابخانه دانشگاه تحویل داده شده باشد. در غیر این صورت پروپوزال محسوب می‌شود. برای اطمینان خاطر از استحکام داده‌ها، از منابع مختلف برای جمع‌آوری داده‌ها استفاده شد. یک استاد یار و یک دانشیار رشته سالمندشناسی کدگذاری‌ها را کنترل کردند. نتایج در پانل متخصصان نیز ارائه و با سایر مطالعات مشابه مقایسه شد.

یافته‌ها

در این مطالعه که به منظور بررسی عناوین پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی انجام شده است، در مجموع ۲۴۸ موضوع پایان‌نامه بررسی شد و از نظر انطباق با اولویت‌های منتشرشده توسط سازمان ملل در رابطه با تحقیقات مرتبط با سالمندی در قرن ۲۱ ارزیابی و بر اساس آن طبقه‌بندی شد. از این تعداد، ۱۶۹ پایان‌نامه به اتمام رسیده و تحویل شده است. ۷۹ پایان‌نامه مراحل دفاع پروپوزال را گذرانده‌اند و در حال اقدام هستند. اولین پایان‌نامه مرتبط با سالمندی موجود در بانک اطلاعاتی کتابخانه دانشگاه مربوط به سال ۱۳۷۷ بود. آخرین پروپوزال تصویب‌شده در زمان انجام این مطالعه، مربوط به تیرماه ۱۳۹۶ بود. بیشترین تعداد پایان‌نامه‌های به اتمام رسیده مربوط به سال‌های ۹۵-۱۳۹۴ و بیشترین میزان پروپوزال‌های در حال انجام مربوط به سال ۱۳۹۵ است که بالغ بر ۴۴ پروپوزال می‌شود (تصویر شماره ۱).

بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های ارائه‌شده مربوط به دانشجویان فوق لیسانس (۶۲/۵ درصد) و بعد از آن MPH (۱۹ درصد) و دکترا (۱۸/۵ درصد) است (تصویر شماره ۲). بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های مرتبط با سالمندی مربوط به دپارتمان سالمندشناسی بوده است. این دپارتمان ۳۷/۱ درصد از کل پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های مربوطه را به خود اختصاص داده است. دومین دپارتمان‌ها مربوط به پرستاری و مدیریت توانبخشی است که به ترتیب ۲۲/۸ درصد و ۷/۳ درصد از پایان‌نامه‌های ذکر شده را ارائه داده‌اند (تصویر شماره ۳).

از نظر اولویت‌های سازمان ملل متحد، بیشترین اولویت در کل پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌ها، مربوط به اولویت ۵ (بیولوژی و بیماری‌ها) (۳۹/۹ درصد) و بعد از آن اولویت ۴ (سالمندی

کاربردی واقعی داشته باشد. این دستور کار بعد از جلسات مشاوره‌ای در سال ۲۰۰۷ توسط سازمان ملل منتشر شد [۱۱].

دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ در مجموع ۱۰۹ عنوان اختصاصی را برای تحقیقات در زمینه سالمندی در نظر گرفته است. هر کدام از این ۱۰۹ عنوان در یکی از ۱۲ حیطه‌های مهم تحقیقاتی طبقه‌بندی شده است. این ۱۲ حیطه نیز به نوبه خود در ۵ اولویت اصلی قرار گرفته‌اند. به طور مثال عنوان شماره ۲-۷-۲، شناسایی بیومارکرهای سالمندی در انسان است که در حیطه تحقیقاتی بیومدیكال قرار دارد که خود آن نیز در اولویت شماره ۵ یعنی مکانیسم‌های بیولوژیکی پایه و بیماری‌های وابسته به سن قرار می‌گیرد [۱۱].

اولویت‌های اصلی پژوهشی دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ شامل موارد زیر است:

اولویت ۱: رابطه میان جمعیت در حال پیرشدن و توسعه اجتماعی اقتصادی؛

اولویت ۲: اقدامات و انتخاب‌های موجود برای پایداری امنیت مادی در دوران سالمندی؛

اولویت ۳: تغییر ساختار خانواده، سیستم‌های انتقال بین‌نسلی و تحولات نوظهور خانوادگی و مؤسسه‌ای؛

اولویت ۴: شاخص‌های سالمندی سالم؛

اولویت ۵: مکانیسم‌های بیولوژیکی پایه و بیماری‌های وابسته به سن؛

اولویت ۶: کیفیت زندگی و سالمندی در شرایط فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی و محیطی مختلف.

این اولویت‌ها به نوبه خود ۱۲ زیرطبقه یا حیطه مهم تحقیقاتی دارند که عبارتند از: مشارکت و تلفیق اجتماعی، امنیت اقتصادی، تغییرات اجتماعی عمده و توسعه، فقر، سیستم‌های امنیت اجتماعی، سالمندی سالم، بیومدیكال، عملکرد جسمی و ذهنی، کیفیت زندگی، سیستم‌های مراقبتی، تغییرات ساختار و عملکرد خانواده، سیاست‌گذاری اجرا و ارزیابی و نظارت. این حیطه‌های مهم تحقیقاتی شامل ۱۰۹ عنوان اختصاصی هستند [۱۱].

در این مطالعه، این تقسیم‌بندی به صورت طبقه‌بندی اولیه در نظر گرفته شد. هر کدام از ۱۰۹ عنوان موجود در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱، به عنوان یک کد و هر کدام از عناوین پایان‌نامه‌ها، به عنوان یک واحد تحلیل در نظر گرفته شد. حیطه‌های تحقیقاتی مهم به عنوان زیرطبقه و اولویت تحقیق به عنوان طبقه در نظر گرفته شد. با مقایسه محتوای هر کدام از عناوین پایان‌نامه‌ها با ۱۰۹ عنوان موجود در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱، کد مربوطه به آن تعلق می‌گرفت که با توجه به تقسیم‌بندی ذکر شده، زیرطبقه (حیطه مهم تحقیقاتی) و طبقه

جدول ۱. فراوانی پایان‌نامه‌ها برحسب حیطه تحقیقاتی

حیطه تحقیقاتی	فراوانی	درصد	درصد معتبر	درصد تجمعی
طبقه‌بندی نشده	۸	۳/۲	۳/۲	۳/۲
مشارکت و تلفیق اجتماعی	۲۶	۱۰/۵	۱۰/۵	۱۳/۷
امنیت اقتصادی	۴	۱/۶	۱/۶	۱۵/۳
فقر	۱	۰/۴	۰/۴	۱۵/۷
سیستم‌های امنیت اجتماعی	۷	۲/۸	۲/۸	۱۸/۵
سالمندی سالم	۴۷	۱۹/۰	۱۹/۰	۳۷/۵
بیومدیکال	۴۷	۱۹/۰	۱۹/۰	۵۶/۵
عملکرد جسمی و ذهنی	۵۴	۲۱/۸	۲۱/۸	۷۸/۲
کیفیت زندگی	۲۴	۹/۷	۹/۷	۸۷/۹
سیستم‌های مراقبتی	۱۳	۵/۲	۵/۲	۹۳/۱
تغییرات ساختار و عملکرد خانواده	۸	۳/۲	۳/۲	۹۶/۴
سیاست‌گذاری اجرا، ارزیابی و نظارت	۹	۳/۶	۳/۶	۱۰۰/۰
جمع	۲۴۸	۱۰۰	۱۰۰	

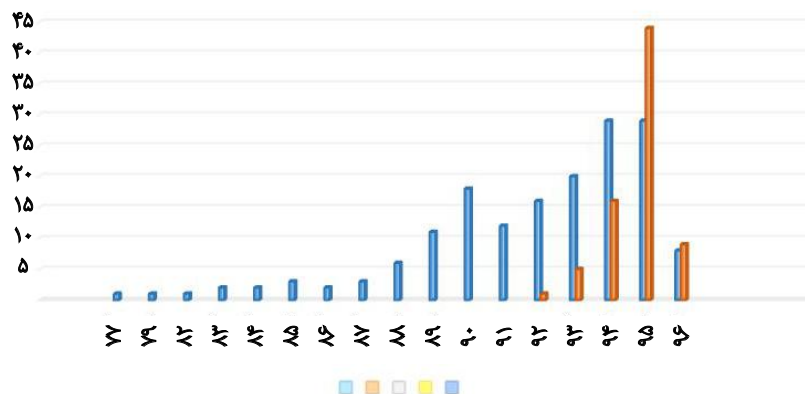
سالمند

از نظر طبقه‌بندی حیطه‌های مهم تحقیقاتی پایان‌نامه‌ها (زیرطبقه)، بیشترین حیطه‌های انتخاب‌شده در کل دانشگاه مربوط به حیطه ۸ (عملکرد فیزیکی و ذهنی) (۲۱/۸ درصد) است. در مرحله بعد حیطه‌های ۷ (بیومدیکال) و ۶ (سالمندی سالم)، هر دو با ۱۹ درصد قرار گرفته است (جدول شماره ۱).

در این سطح هیچ پایان‌نامه و یا پروپوزالی در زیرطبقه تغییرات در جوامع کلان و توسعه قرار نگرفت و فقر نیز ۰/۴ درصد از موارد را تشکیل می‌داد.

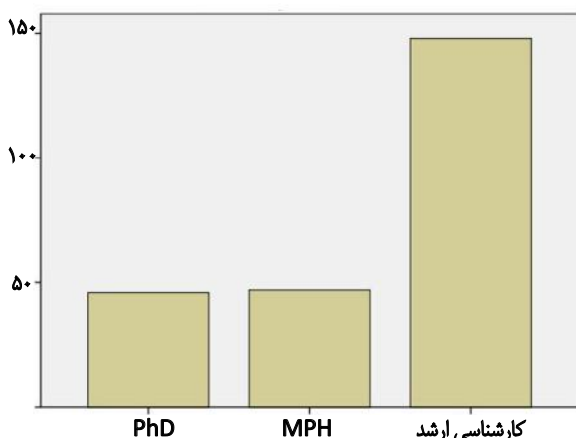
در گروه سالمندشناسی، حیطه‌های بیومدیکال، عملکرد جسمی و ذهنی و سالمندی سالم سه گروه نخست از لحاظ فراوانی پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌هاست. به طوری که از مجموع ۹۱ پایان‌نامه و پروپوزال، ۲۳

سالم (۲۱ درصد) است. کمترین فراوانی پایان‌نامه‌ها نیز مربوط به اولویت دوم (امنیت مالی) بوده است (۳/۳ درصد) (تصویر شماره ۴). دپارتمان‌های سالمندشناسی و پرستاری نیز بیشترین پایان‌نامه‌ها را به همین دو اولویت اختصاص داده‌اند. به طوری که ۴۹/۹ درصد از پایان‌نامه‌های گروه سالمندشناسی و ۳۲/۷ درصد از پایان‌نامه‌های گروه پرستاری به اولویت ۵ (بیولوژی و بیماری‌ها) و ۱۶/۸ درصد از پایان‌نامه‌های گروه سالمندشناسی و ۲۷/۲ درصد از پایان‌نامه‌های گروه پرستاری مربوط به اولویت ۴ (سالمندی سالم) است. اولویت ۲ (امنیت مادی) هم در کل پایان‌نامه‌ها و هم در دپارتمان‌های سالمندشناسی و پرستاری کمترین تعداد پایان‌نامه را دارد (تصویر شماره ۵). درصد اولویت‌های ذکرشده به تفکیک برای هر کدام از دپارتمان‌ها در تصویر شماره ۶ آمده است.

تصویر ۱. تعداد پروپوزال‌ها و پایان‌نامه‌ها بررسی‌شده بر حسب سال (تا تیرماه ۹۶)

سالمند

تصویر ۲. تعداد پایان‌نامه‌ها بر اساس مقطع تحصیلی

پایان‌نامه‌های مرتبط به سالمندی (۴ مورد) مرتبط به حیطه سالمندی سالم بوده است.

در گروه ژنتیک، یک پایان‌نامه مرتبط با سالمندی در دسترس بود که به زمینه بیومدیkal اختصاص داشت. دو پایان‌نامه نیز در گروه مدیریت سلامت در بلایا در رابطه با سالمندی موجود بود که در حیطه مشارکت و تلفیق اجتماعی (کد ۱۴/۱/۲ سالمندان در شرایط اضطراری و بلایا) طبقه‌بندی شد. یک پروپوزال مرتبط با سالمندی نیز در گروه ارگونومی وجود داشت که به کیفیت زندگی (کد ۲/۹/۱۲ محیط فیزیکی و اجتماعی دوست‌دار سالمند) مربوط است. در گروه گفتاردرمانی، تمامی پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در زمینه بیومدیkal بود.

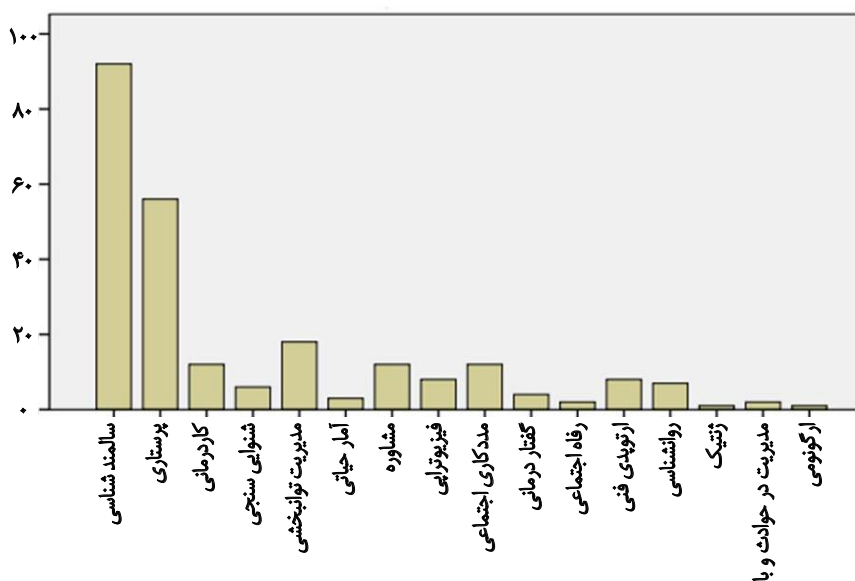
در سطح کدها و یا عناوین اختصاصی مطالعه‌شده، بهداشت روانی (کد ۲/۶/۱۱) با ۱۱/۶ درصد بیشترین عناوین را به خود اختصاص

مورد در حیطه بیومدیkal (۲۵/۲ درصد) و ۱۸ مورد (۱۹/۸ درصد) در حیطه عملکرد جسمی و ذهنی و ۱۵ مورد (۱۶/۴ درصد) در زمینه سالمندی سالم است. در گروه پرستاری نیز از مجموع ۵۵ پایان‌نامه و پروپوزال، ۱۶ مورد در حیطه سالمندی سالم (۲۹ درصد)، ۱۲ مورد (۲۱/۸ درصد) در زمینه عملکرد ذهنی و جسمی و ۶ مورد در زمینه بیومدیkal است (۱۰/۹ درصد) (تصویر شماره ۷).

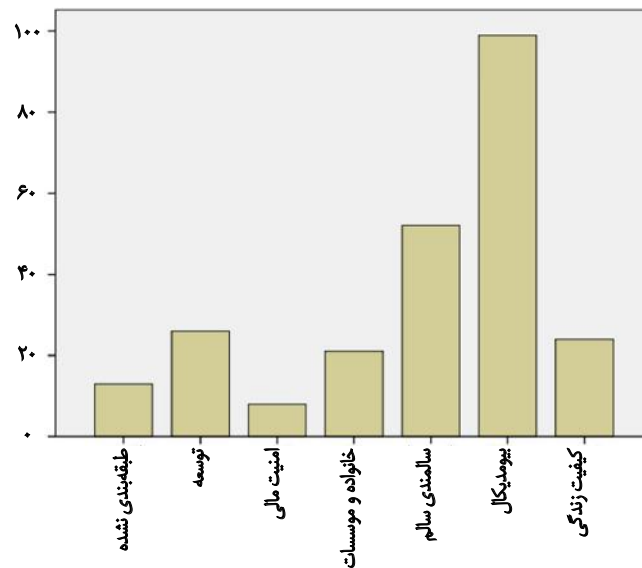
در گروه کاردرمانی بیشترین پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های مرتبط با سالمندی در زمینه عملکرد جسمی و ذهنی (۵ پایان‌نامه) (۴۱/۶ درصد) و بیومدیkal (۴ پایان‌نامه) (۳۳/۳ درصد) بوده است. در گروه اودیولوژی بیشترین موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی عملکرد جسمی و ذهنی با ۴ پایان‌نامه (۶۶/۶ درصد) و سایر موارد نیز در حیطه بیومدیkal بوده است.

در گروه مدیریت توانبخشی ۳۳/۳ درصد از پایان‌نامه‌های مربوط به سالمندی در زمینه کیفیت زندگی (۶ مورد) و ۲۷/۷ درصد مربوط به خدمات مراقبتی بوده است (۵ مورد). در گروه آمار حیاتی در مجموع ۳ مطالعه متدولوژیک مرتبط با عملکرد جسمی و ذهنی و نیز بیومدیkal انجام شده است. در گروه مشاوره ۵۸/۳ درصد (۷ مورد) از پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در زمینه سالمندی سالم انتخاب شده است.

در گروه فیزیوتراپی ۸۵/۵ درصد از پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در زمینه عملکرد جسمی و ذهنی است (۷ مورد). در گروه مددکاری، حیطه مشارکت و تلفیق اجتماعی ۴۱/۶ درصد از کل پایان‌نامه‌های مرتبط به سالمندی را به خود اختصاص داده است (۵ مورد). در گروه ارتوپدی فنی ۶۲/۵ درصد از پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی (۵ مورد) در حیطه عملکرد جسمی و ذهنی و ۳۷/۵ درصد (۳ مورد) در حیطه بیومدیkal بوده است. در گروه روانشناسی ۷۱/۴ درصد از

تصویر ۳. فراوانی پایان‌نامه‌ها بر اساس دپارتمان

سالمند

تصویر ۴. فراوانی پایان‌نامه‌ها بر حسب اولویت‌بندی دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱

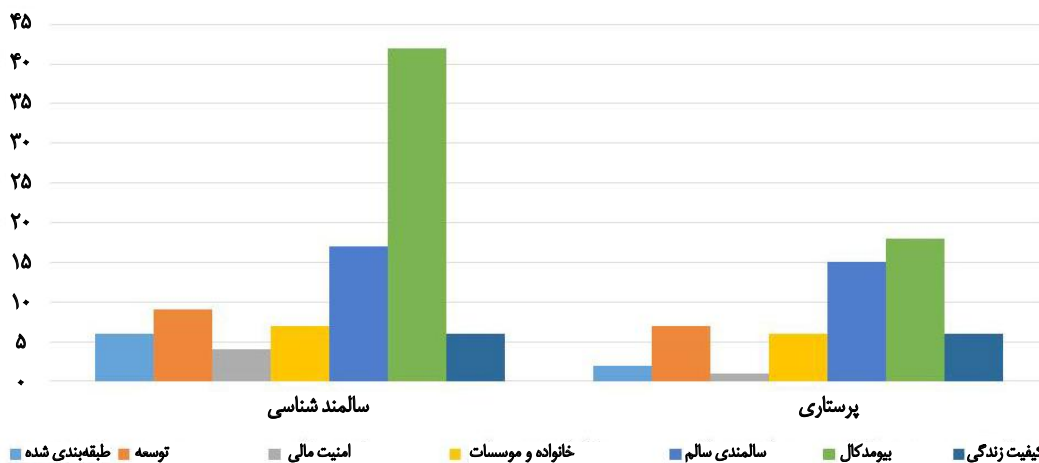
پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در سال‌های اخیر رشد قابل توجهی داشته است. بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های مطالعه‌شده مربوط به دپارتمان سالمندشناسی و بعد از آن دپارتمان پرستاری است. بیشترین پایان‌نامه‌ها نیز مربوط به مقطع تحصیلی کارشناسی ارشد و بعد از آن به ترتیب MPH و دکتراست.

سه اولویت پژوهشی اول در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ شامل جمعیت در حال سالمندی و توسعه اجتماعی و اقتصادی است، ولی نتایج مطالعه حاضر حاکی از آن است که این سه اولویت اول چندان مورد استقبال نگارندگان پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌ها قرار نگرفته است. در حالی که اولویت چهارم (سالمندی سالم) و پنجم (بایولوژی و بیماری‌ها) در این پروتکل بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌ها را در همه گروه‌ها

داده است. بعد از آن بیشترین فراوانی‌ها مربوط به کدهای ۲/۸/۲ (روش‌شناسی‌های پژوهشی) (۶/۲ درصد) و کد ۲/۷/۵ (پیشگیری و مداخله مؤثر) است (۵/۸ درصد). در کل از ۱۰۹ عنوان اختصاصی ارائه‌شده سازمان ملل، دانشجویان ۵۷ عنوان از آن‌ها را در پایان‌نامه‌ها استفاده کردند.

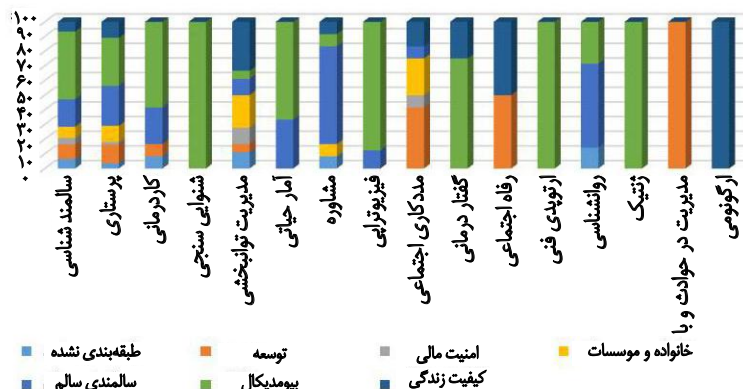
بحث

در این مطالعه عناوین پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های دانشجویی مرتبط با سالمندی در دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی در سه سطح اولویت پژوهشی، حیطه تحقیقاتی و عنوان اختصاصی بررسی شد. بر اساس جست‌وجو در منابع در دسترس، این اولین مطالعه‌ای است که در زمینه بررسی موضوعات پایان‌نامه‌های مرتبط با سالمندی در ایران انجام شده است. نتایج مطالعه انجام‌شده حاکی از آن است که تعداد

سالمند

تصویر ۵. فراوانی پایان‌نامه‌ها بر اساس اولویت پژوهشی در گروه سالمندشناسی و پرستاری

تصویر ۶. درصد اولویت های پژوهشی در هر کدام از دپارتمان ها

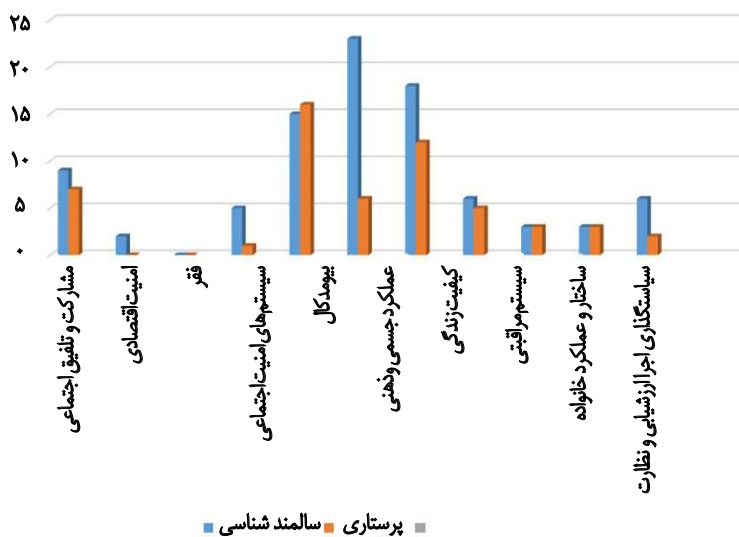
سالمند

نیازهای ملی شکل گرفته باشد. به هر حال، تأیید این فرضیه‌ها نیازمند انجام مطالعات تکمیلی است.

این گرایش در سطح حیطه‌های مهم تحقیقاتی و نیز در سطح عناوین تحقیقاتی اختصاصی هم وجود دارد. از بین ۱۲ حیطه مهم تحقیقاتی دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱، سه حیطه مهم تحقیقاتی سالمندی سالم و بیومدیکال و عملکرد جسمی و ذهنی بیشترین تعداد پایان‌نامه را هم در کل و هم در گروه سالمندشناسی داشته‌اند. در حالی که امنیت اقتصادی و فقر کمترین تعداد پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌ها را هم در کل و هم در گروه سالمندشناسی داشته است. در عین حال هیچ پایان‌نامه و یا پروپوزالی در حیطه تحقیقاتی «تغییرات در جوامع کلان و توسعه» قرار نگرفت. در سطح عناوین تحقیقاتی مهم بیشترین تعداد پایان‌نامه‌ها مربوط به بهداشت روانی، متدولوژی‌های تحقیقی و پیشگیری و مداخلات مؤثر بوده است که آن‌ها هم

و نیز در گروه سالمندشناسی به خود اختصاص داده است. این گرایش در برخی از گروه‌ها مثل ژنتیک و اودیولوژی که بیشتر جنبه مدیکال دارند، قابل توجه است، ولی نتایج این مطالعه نمی‌تواند این تراکم را در رشته سالمندشناسی مشخص کند.

پژوهش‌های تکمیلی برای شناخت دلیل کم بودن تعداد مطالعات در سه اولویت اول مورد نیاز است. از آنجایی که سه اولویت اول مربوط به علوم جامعه‌شناسی و اقتصاد است، نبود دپارتمان‌های مربوطه در دانشگاه می‌تواند یک دلیل احتمالی برای کم بودن تحقیقات در این زمینه‌ها باشد. این در حالی است که دپارتمان‌های مختلفی در زمینه اولویت چهارم و پنجم در این دانشگاه فعال است. اگرچه این مطالعه توصیفی بوده است و نتیجه‌گیری‌های علیتی در آن امکان‌پذیر نیست، ولی می‌توان گفت که با توجه به اینکه اولویت‌بندی خاصی در زمینه تحقیقات سالمندشناسی در کشور ما در سطح ملی در دسترس نیست، بعید به نظر می‌رسد که این الگوی خاص در دانشگاه بر اساس

تصویر ۷. فراوانی پایان‌نامه‌ها بر اساس حیطه تحقیقاتی در دو گروه سالمندشناسی و پرستاری

سالمند

تلفیق و مشارکت اجتماعی، کمتر در انتخاب موضوعات پایان‌نامه‌ها در این مطالعه مورد توجه بوده و بیشترین عناوین در زمینه‌های سالمندی سالم، بیومدیکال و عملکرد جسمی و ذهنی بوده است.

نتیجه‌گیری‌نهایی

در دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ بین اولویت‌های پژوهشی و تمرکز موضوعات اصلی پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌های دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تفاوت وجود دارد. این مطالعه جنبه توصیفی داشت و دلیل این تفاوت را مشخص نمی‌کند. پیشنهاد می‌شود با توجه به دستورالعمل‌های موجود بین‌المللی و انجام نیازسنجی‌های محلی، اولویت‌های پژوهش‌های سالمندی در سطح ملی مشخص شود.

مطالعه حاضر محدودیت‌هایی داشت. پروپوزال‌ها از سال ۱۳۹۳ به بعد در دسترس بودند و بررسی شدند. ممکن است تعداد محدودی پروپوزال تکمیل‌نشده قبل از آن هم وجود داشته باشد. برخی از پایان‌نامه‌ها و پروپوزال‌ها به بیش از یک موضوع تحقیقاتی پرداخته بودند که در این موارد با مراجعه به چکیده و یا متن، اصلی‌ترین موضوع انتخاب و تجزیه و تحلیل می‌شد. موضوعات تعدادی از پایان‌نامه‌ها با هیچ‌کدام از عناوین برنامه قابل تطبیق نبود که به صورت طبقه‌بندی نشده، کدگذاری شدند.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

در این مطالعه به منظور حفظ اصول اخلاق پژوهش از ذکر نام اشخاص و عنوان دقیق پایان‌نامه‌ها خودداری شده است.

حامی مالی

این مقاله برگرفته از پروژه تحقیقاتی با شماره ۱۵۶۵ در مرکز تحقیقات سالمندی دانشگاه علوم بهزیستی و توانبخشی تصویب شده است.

تعارض منافع

بنا به اظهار نظر نویسندگان، این مقاله تعارض منافع ندارد.

تشکر و قدردانی

نگارندگان مقاله لازم می‌دانند از همکاری و همیاری جناب آقای دکتر فدای وطن و دیگر اساتید و همکاران گروه سالمندشناسی، خانم‌ها امیدوار و خورشیدی، مدیر محترم امور آموزشی و تحصیلات تکمیلی سرکار خانم دکتر شهشهانی و همکاران محترم ایشان از جمله خانم‌ها صبور و چهاردولی و همچنین از همکاری استادان و کارکنان محترم مرکز تحقیقات سالمندی جناب آقای دکتر دلبری و خانم روستایی تشکر کنند.

زیرشاخه‌های سه حیطه مهم تحقیقاتی با فراوانی بیشتر هستند (سالمندی سالم و بیومدیکال و عملکرد جسمی و ذهنی).

در کل از ۱۰۹ عنوان اختصاصی مطرح‌شده در پروتکل، ۵۷ عنوان در پایان‌نامه‌ها و پروپوزال مورد توجه نگارندگان قرار گرفته است و ۶۳ عنوان به شکل موضوع اصلی پایان‌نامه و پروپوزال مورد توجه قرار نگرفته است.

تحقیقات مشابه چندانی در این زمینه در دسترس نیست. بر اساس مطالعه مشابهی که در ایرلند انجام شده است، از مجموع ۱۳۸ عنوان تحقیقاتی مرتبط با سالمندی در ایرلند شمالی و جمهوری ایرلند، ۳۸ مطالعه مربوط به حیطه تحقیقاتی بیومدیکال و ۳۵ مطالعه مربوط به مشارکت و تلفیق اجتماعی بوده است. حیطه تحقیقاتی بیومدیکال از نظر فراوانی با مطالعه حاضر نسبتاً همخوانی دارد، در حالی که دومین حیطه تحقیقاتی مهم در مطالعه ایرلند، تعداد کمی از پایان‌نامه‌ها را در مطالعه حاضر به خود اختصاص داده است [۱۴]. بر اساس مطالعه دیگری که در ژاپن انجام شده است، موضوع جمعیت رو به سالمندی و توسعه پایدار به عنوان یک اولویت مهم تحقیقاتی شناخته شده است [۱۵]. این اولویت که در اولویت‌بندی دستور کار پژوهش در زمینه سالمندی در قرن ۲۱ نیز به عنوان اولویت اول شناخته شده است، از نظر فراوانی پایان‌نامه‌ها در دانشگاه علوم بهزیستی مورد استقبال چندانی نبوده است.

در همین راستا مطالعه‌ای نیز برای تبیین اولویت‌های پژوهشی در کشورهای اروپایی انجام شده است که بر اساس آن اولویت اول، تصویر سالمندی و نظرات نسبت به آن (عوامل مؤثر بر آن خصوصاً عواملی که می‌تواند به ایجاد دید مثبت درباره سالمندی در جامعه کمک کند) است. اولویت دوم، مدل‌های فعلی و جدید دخیل کردن افراد سالمند در روندهای سیاسی برای ارتقای روند سالمندی، تأثیر این مدل‌ها در کشورهای مختلف و گروه‌های سنی متفاوت است. اولویت سوم نیز فقر و عواقب آن در سالمندی معرفی شده است [۱۶]. در موضوعات پایان‌نامه‌های بررسی‌شده، اولویت تحقیقاتی دوم وجود نداشت. اولویت اول و سوم نیز فقط تعداد کمی پایان‌نامه را به خود اختصاص داده است.

یکی دیگر از مطالعاتی که در زمینه اولویت‌بندی پژوهش‌های سالمندی انجام شده است، مطالعه فانگ و همکاران در چین است. در این مطالعه پنج اولویت پژوهشی توصیه شده است که شامل موارد زیر است: چالش‌های سلامت در سالمندان چینی، ایجاد جامعه دوستدار سالمند، و تحول در سیستم مراقبتی در چین [۱۷]. موضوعات اولویت اول مثل بیماری‌های غیرمسری و بهداشت روانی که در مطالعه فانگ معرفی شده است، در پایان‌نامه‌های دانشجویی این دانشگاه نیز با درصد زیادی انجام شده است، ولی تشابه چندانی در دو اولویت دیگر وجود ندارد.

با توجه به موارد ذکرشده به نظر می‌رسد موضوعات پژوهشی در حیطه‌های اجتماعی و اقتصادی مثل توسعه، امنیت اقتصادی، فقر،

References

- [1] Mulley G. A history of geriatrics and gerontology. *European Geriatric Medicine*. 2012; 3(4):225-7. [DOI:10.1016/j.eurger.2012.06.007]
- [2] Morley JE. A brief history of geriatrics. *The Journals of Gerontology Series A: Biological Sciences and Medical Sciences*. 2004; 59(11):1132-52. [DOI:10.1093/gerona/59.11.1132]
- [3] Nozad A, Naseri M, Safari MB, Al Ahadi AA, Ghaffari F. Food reduction in Avicenna's view and related principles in classical medicine. *Iranian Red Crescent Medical Journal*. 2016; 18(6):e25760. [DOI:10.5812/ircmj.25760] [PMID] [PMCID]
- [4] Howell TH. Avicenna and his regimen of old age. *Age and Ageing*. 1987; 16(1):58-9. [DOI:10.1093/ageing/16.1.58] [PMID]
- [5] Cole TR, Sierpina M. Humanistic gerontology and the meaning (s) of aging. *Gerontology: Perspectives and Issues*. 2007; 245-63.
- [6] Tibbitts C. Introduction-social gerontology-origin, scope and trends. *International Social Science Journal*. 1963; 15(3):339-54.
- [7] Achenbaum WA, Levin JS. What does gerontology mean. *The Gerontologist*. 1989; 29(3):393-400. [DOI:10.1093/geront/29.3.393]
- [8] Hooyman NR, Kiyak HA. *Social Gerontology: A Multidisciplinary Perspective*. Boston: Allyn & Bacon; 2011.
- [9] Bengtsson T, Scott K. Population ageing: A threat to European welfare. In S. Gustavsson, L. Oxelheim, L. Pehrson (Eds.), *How Unified Is the European Union*; Berlin: Springer; 2009. [DOI:10.1007/978-3-540-95855-0_8]
- [10] United Nations. *Madrid International Plan of Action on Ageing; Report of the Second World Assembly on Ageing*. New York: United Nations; 2002.
- [11] United Nations. *Research Agenda on Ageing for the 21st Century*. New York: United Nations; 2007.
- [12] Danial Z, Motamedi M, Mirhashemi S, Kazemi A, Mirhashemi AH. Ageing in Iran. *Lancet*. 2014; 384(9958):1927. [DOI: 10.1016/S0140-6736(14)62278-9]
- [13] Elo S, Kyngäs H. The qualitative content analysis process. *Journal of Advanced Nursing*. 2008; 62(1):107-15. [DOI:10.1111/j.1365-2648.2007.04569.x]
- [14] Centre for Ageing Research and Development in Ireland Mapping Research in Ireland. *Against the UN Research Agenda on Ageing for the 21st Century (2007 Update)* [Internet]. 2017 [Updated 2017 September 18]. Available from: www.cardi.ie/userfiles/UN%20mapping%20framework%206%20Jan%202009.doc.
- [15] Kudo S, Mutisya E, Nagao M. Population aging: An emerging research agenda for sustainable development. *Social Sciences*. 2015; 4(4):940-66. [DOI:10.3390/socsci4040940]
- [16] Andrews G, Sidorenko A, Gutman G, Gray J, Anisimov V, Bezrukov V, et al. Research on ageing: Priorities for the European region. *Успехи геронтологии*. 2006; 18:7-14.
- [17] Fang EF, Scheibye-Knudsen M, Jahn HJ, Li J, Ling L, Guo H, et al. A research agenda for aging in China in the 21st century. *Ageing Research Reviews*. 2015; 24(Pt B):197-205. [DOI:10.1016/j.arr.2015.08.003]